

Protocol Huiswerkbeleid

PCBO 'Het Mozaïek'
Middelwijk 2
9202 GV Drachten
0512 544530
info.hetmozaiek@pcbosmallingerland.nl
www.pcbo-hetmozaiek.nl

Documenteigenaar
Datum volgende toetsing
Datum volgende borging

Team PCBO 'Het Mozaïek'
Schooljaar 2017-2018
Schooljaar 2018-2019

Inhoudsopgave:	Bladzijde:
Hoofdstuk 1 Inleiding	3
Hoofdstuk 2 Algemeen	3
2.1 Belang van huiswerk	3
2.2 Voordelen van huiswerk	3
2.3 Nadelen van huiswerk	3
2.4 Noodzaak van huiswerk	3
2.5 Schoolafspraken	4
2.6 Huiswerkvormen	4
2.6.1 Individueel huiswerk	4
2.6.2 Incidenteel huiswerk	4
2.6.3 Structureel huiswerk	5
Hoofdstuk 3 Rol van de ouders	6
3.1 Van de ouders wordt verwacht dat zij	6
3.2 Ouderhulp	7
3.3 Hulp bij huiswerk – tips voor ouders	7
Hoofdstuk 4 Rol van de leerlingen	8
4.1 Van de leerlingen wordt verwacht dat zij	8
4.2 Eén en ander schematisch weergegeven	8
Hoofdstuk 5 Rol van de leerkrachten	10
5.1 Van de leerkrachten wordt verwacht dat hij/zij	10
Hoofdstuk 6 Extra aandacht	10
6.1 Leerlingen met leermoeilijkheden	10
Hoofdstuk 7 Na de basisschool	10
7.1 Het Voortgezet Onderwijs	10

Hoofdstuk 1 Inleiding

Op vrijwel elke school krijgen kinderen huiswerk mee, ook al op de basisschool. Dit huiswerk protocol draagt ertoe bij dat we op PCBO 'Het Mozaïek' de huiswerkbegeleiding van de leerlingen zien als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van ouders en leerkrachten. Van beide geledingen verwachten we een proactieve opstelling. Wij voeren op onze school een terughoudend beleid met betrekking tot het geven van huiswerk aan onze leerlingen. Wij vinden dat kinderen buiten schooltijd vooral ook lekker moeten kunnen spelen.

Hoofdstuk 2 Algemeen

2.1 Belang van huiswerk

Kinderen krijgen niet voor niets ook al op de basisschool huiswerk mee. Kinderen onthouden lesstof vaak niet na één keer vertellen of lezen. Huiswerk zorgt voor herhaling en leert kinderen verbanden zien waardoor ze de stof ook daadwerkelijk opnemen. Bij huiswerk gaat het vaak niet alleen om de inhoud en het leren voor later. Het ontwikkelen van vaardigheden die het kind altijd nodig heeft zijn minstens zo belangrijk. Huiswerk heeft voor- en nadelen.

2.2 Voordelen van huiswerk zijn:

1. Vergroting van de zelfstandigheid van de leerlingen.
2. Verhoging van de effectieve leertijd voor de leerling.
3. Ouderparticipatie.
4. Kinderen leren plannen.
5. Kinderen leren 'leren'.
6. Aanleren van een stukje discipline.
7. Verbetering van de leerprestatie.
8. Beter oefenen en verwerken van de leerstof bij de leerling (het 'beklijven').
9. Inhalen van individuele achterstanden.
10. Stressbestendigheid.
11. Voorbereiding op het Voortgezet Onderwijs.

2.3 Nadelen van huiswerk zijn:

1. Het kost lestijd: Huiswerk geven, controleren en feedback geven.
2. Er blijft voor de leerling minder tijd over voor sport en spel.
3. Het kan leiden tot spanningen in het gezin.

Op het Voortgezet Onderwijs krijgen de leerlingen tal van vakken en leraren die onafhankelijk van elkaar huiswerk geven. Het spreekt voor zich dat de hoeveelheid huiswerk voor een kind op de basisschool niet de spuigaten uit mag lopen.

2.4 Noodzaak van huiswerk

Huiswerk is thuiswerk. Veel ouders stellen de volgende vraag: Waarom kan het huiswerk niet gewoon op school worden gemaakt? Daar zijn verschillende redenen voor:

1. Thuis kunnen leerlingen in alle rust werken.
2. Leren kun je uiteindelijk zelf.
3. Leerlingen werken in verschillende tempo's. Het ene kind is binnen een kwartier klaar, terwijl een ander kind meer tijd nodig heeft dan in de les beschikbaar is.
4. Extra oefening en ondersteuning.
5. Hiaten in de leerstof van de leerling wegwerken.
6. Signaalfunctie: Leerproblemen samen delen: School – kind – ouders.

Wij vinden dat de voordelen van het geven van huiswerk zeer zeker opwegen tegen de nadelen. Huiswerk vinden wij noodzakelijk voor een goede en brede ontwikkeling van onze leerlingen en aanvulling op de vaardigheden die wij hen ook in het kader van adaptief onderwijs (onderwijs op maat) en zelfstandig werken willen leren.

2.5 Schoolafspraken

Om het huiswerk goed te laten verlopen, hebben wij binnen school afspraken gemaakt over:

1. De doorgaande lijn met betrekking tot het geven van huiswerk.
2. Te zorgen voor een geleidelijke opbouw (oplopend in moeilijkheidsgraad en frequentie).
3. Duidelijke informatie te geven aan de ouders. Ouders hebben altijd direct te maken met het huiswerk, omdat hun kind dit werk thuis moet doen.

2.6 Huiswerkvormen

Huiswerk is globaal te onderscheiden in drie vormen:

2.6.1 Individueel huiswerk:

Dit is huiswerk voor individuele leerlingen, bijvoorbeeld:

1. Een leerling uit groep 3 leest gedurende een aantal weken (bijvoorbeeld de looptijd van een handlingsplan) drie maal per week hardop met zijn ouders een meegegeven tekst.
2. Een leerling uit groep 5 maakt thuis rekenwerk, omdat hij door ziekte achterop is geraakt.
3. Een leerling krijgt elke week een beperkt aantal woorden en zinnen mee naar huis om de juiste schrijfwijze te memoriseren (onthouden).
4. Een leerling uit groep 7 krijgt elke week een aantal redactiesommen (verhaaltjessommen) mee naar huis om te oefenen.

Schoolafspraken m.b.t. individueel huiswerk:

1. *Is vooral een zaak van de individuele groepsleerkracht(en).*
2. *Individuele leerlingen krijgen vanaf groep 3 soms huiswerk mee.*
3. *In veel gevallen gaat het om leerlingen die een lichte achterstand hebben opgelopen.*
4. *Huiswerk kan deel uitmaken van andere zorgactiviteiten die op school worden gedaan.*
5. *Is nodig om in korte tijd een achterstand weg te werken.*
6. *Moet worden gecommuniceerd met de ouders.*

2.6.2 Incidenteel huiswerk:

Huiswerk voor de hele groep wat leerlingen zo nu en dan krijgen, bijvoorbeeld:

1. Alle leerlingen uit groep 4 leren de tafel van 3.
2. Alle leerlingen uit groep 6 leren de provincies van Nederland met hun hoofdsteden.

Schoolafspraken m.b.t. incidenteel huiswerk:

1. *Is vooral een zaak van de individuele groepsleerkracht(en).*
2. *Groepsgewijs krijgen de leerlingen vanaf groep 3 incidenteel huiswerk mee.*
3. *Dit betreft vooral de volgende onderdelen: Leren van sommetjes tot 20 (vanaf de herfst groep 4), leren van tafels (vanaf januari groep 4), topografie - leren van landen en plaatsen (vanaf groep 6), leren van 'zaakvakteksten' t.b.v. toetsen (vanaf groep 6).*
4. *Is nodig om de vaardigheden die het kind later nodig heeft te leren.*
5. *Moet worden gecommuniceerd met de ouders.*

Verder zijn de volgende afspraken zijn gemaakt:

1. De leerstof en leerstofmaterialen worden minimaal een week van tevoren meegegeven.

2. De leerlingen werken ten hoogste een week aan meegegeven taak. Of er wordt een takenpakketje meegegeven voor meerdere weken. Dit wordt er door de leerkracht bij vermeld.
3. We streven ernaar leerlingen maximaal 15 minuten per dag huiswerk te laten maken.
4. Het maken van huiswerk moet verspreid worden over meerdere dagen. Dit moet thuis worden afgesproken. Leerlingen moeten ook leren hoe ze huiswerk moeten plannen.
5. Er wordt leerlingen geleerd/voorgedaan/uitgelegd hoe ze de leerstof moeten 'leren'. De leerkracht kan een document toevoegen met tips voor het maken/leren van het huiswerk.
6. Tijdens de week wordt door de leerkracht bij leerlingen navraag gedaan naar de vorderingen en wijze van uitvoer.
7. In het geval van klassikaal huiswerk worden de ouders op de informatie avond van de groep op de hoogte gesteld van het huiswerk dat in het betreffende schooljaar meegegeven wordt.
8. In het geval van individueel huiswerk worden ouders bij de contactavond of bij het kopgesprek op de hoogte gesteld en wordt hun taak toegelicht. Er worden afspraken gemaakt over de aard van het te maken huiswerk, de frequentie van het huiswerk en de manier waarop het gemaakt of geleerd moet worden.
9. Na de leerperiode van een week en nadat de resultaten bekend zijn, kan de evt. afgenomen toets worden besproken met de leerlingen.
10. Ouders worden op de contactavond op de hoogte gesteld van de vorderingen van hun kind. Dan wordt evt. ook het huiswerk besproken (indien noodzakelijk).
11. De leerlingen van groep 5 mogen op vrijwillige basis een spreekbeurt houden. Ze houden 1x per jaar een boekbespreking of maken een muurkrant die zij presenteren in de groep.
12. De leerlingen van groep 6 maken jaarlijks een werkstuk en houden een spreekbeurt.
13. De leerlingen van groep 7 maken jaarlijks een werkstuk en houden een spreekbeurt.
14. De leerlingen van groep 8 maken jaarlijks een werkstuk en houden een presentatie over hun werkstuk.

2.6.3 Structureel huiswerk:

Huiswerk voor de hele groep wat gedurende het gehele schooljaar wordt meegegeven, bijvoorbeeld:

1. Groep 5 en 6 krijgen elke week enkele korte reken-, lees-, taal-, spelling- en/of andere taken mee naar huis. Dit kan huiswerk voor alle leerlingen zijn of huiswerk voor individuele leerlingen. Voor aardrijkskunde volgen we de thema's en toetsen de aangegevens thema's volgens de methode.
2. Groep 7 en 8 krijgen elke week enkele korte reken-, lees-, taal-, spelling- en/of andere taken mee naar huis. Dit kan huiswerk voor alle leerlingen zijn of huiswerk voor individuele leerlingen. Voor aardrijkskunde volgen we de thema's en nemen toetsen af die passend zijn hierbij. Dat kan ook digitaal via "mijn klas, Ambrasoft" op de Ipad. Ook worden er ongeveer 10 wereldoriëntatie samenvattingen meegegeven om thuis te leren.

Schoolafspraken m.b.t. structureel huiswerk:

1. *Onder structureel huiswerk vallen op onze school het Ralfi lezen en het leren van de woordjes van de woordpakketten. Ook worden regelmatig werkbladen en leerbladen voor het leren van de tafels en het leren klokkijken meegegeven om thuis te oefenen.*
2. *Is nodig om de vaardigheden die het kind later nodig heeft te leren.*
3. *Moet worden gecommuniceerd met de ouders.*
4. *We laten de ouders duidelijk weten wanneer iets af moet zijn.*
5. *We streven ernaar in de schoolvakanties geen huiswerk mee te geven, tenzij anders met ouders overlegt.*

Alle drie vormen van huiswerk worden gegeven op PCBO 'Het Mozaïek'.

Hoofdstuk 3 Rol van de ouders

3.1 Van de ouders wordt verwacht dat zij .....

Voor de motivatie van de kinderen is het belangrijk dat de ouders interesse tonen voor het schoolleven van hun kind, dus ook voor het huiswerk dat de kinderen mee krijgen. Het komt helaas ook nogal eens voor dat ouders bij het huiswerk helpen en vervolgens het zelf zitten te maken. Die hulp is uiteraard niet zo effectief. Belangrijk is ook dat ouders weten wat de school verwacht van zowel de leerlingen als de ouders. Vervolgens kunnen zij met hun kind bespreken waar hulp nodig is en op welk moment. Door het huiswerk weten ouders ook waaraan hun kinderen werken.

Veel kinderen vinden het maken van huiswerk leuk. Voor enkele kinderen is huiswerk maken niet een geliefde bezigheid. Logisch, want er zijn zoveel leukere dingen te doen. Daarom wordt het uitgesteld tot het laatste moment of helemaal niet gedaan. Voor zowel ouders als kinderen een bron van ergernis. Ouders willen behulpzaam zijn en kinderen ervaren dat als bemoeizucht. Toch blijkt dat als ouders zich helemaal niet bezig houden met het huiswerk van hun kind, de leerprestaties achteruit gaan. Er moet dus gezocht worden naar de gulden middenweg. Een vast moment per dag plannen waarop het huiswerk gedaan wordt zorgt voor een duidelijke structuur. Het is ook handig om met behulp van een (kook)wekker aan te geven hoe lang er aan het huiswerk gewerkt gaat worden.

Met name jonge kinderen zien niet in dat het naar school gaan en dus ook huiswerk iets voor hen zelf is. Ouders moeten kinderen bijbrengen dat ze niet voor de ouders, de school of de leerkracht werken, maar voor hun eigen toekomst. Voor een kind is het goed te ervaren dat ouders begrijpen dat huiswerk niet altijd leuk is en een inbreuk op je persoonlijk leven, maar dat het toch wel moet gebeuren! Wij informeren onze ouders over ons huiswerk- en huiswerkbeleid op de volgende manieren:

1. Ouderavonden: tijdens ouderavonden wordt voorlichting over huiswerkbeleid gegeven.
2. Website: het 'Protocol Huiswerkbeleid' is een onderdeel van onze website.

3.2 Ouderhulp

Dat betekent niet, dat ouders niets kunnen doen, integendeel. Enkele aanwijzingen:

1. Sleutelwoorden zijn begrip en belangstelling.
2. Ouders moeten kinderen helpen, wanneer het kind aangeeft dat hij/zij daar behoefte aan heeft.
3. Stimuleer uw kind zelf antwoorden en oplossingen te vinden, in plaats van ze direct zelf te geven.
4. Let er ook op, hoe uw kind het huiswerk aanpakt en ook daadwerkelijk plant (!).
5. Zorg voor de juiste werkomstandigheden: rust, ruimte, privacy en tijd.
6. Bespreek met uw kind waar en wanneer hij het prettigst zijn huiswerk maakt.
7. Probeer samen met uw kind te achterhalen wat voor hem/haar het beste werkt: Eerst schriftelijk werk en dan het leerwerk of andersom.
8. Is uw kind erg lang met huiswerk bezig? Informeer bij de leerkracht hoeveel tijd er gemiddeld voor staat, ga zijn werkwijze na en bedenk samen een strategie.
9. Leer uw kind op tijd te beginnen met het leren van repetities en het maken van werkstukken. Werken onder tijdsdruk werkt stress in de hand.
10. Toon begrip voor frustraties van uw kind en probeer hem te stimuleren door te gaan.
11. Dreigen er problemen, wacht dan niet te lang om contact met school op te nemen.

N.B. De radio, mits door het kind zelf aangezet, hoeft niet te storen. Praat- en televisieprogramma's zijn echter af te raden!

3.3 Hulp bij huiswerk – tips voor ouders

Wel doen:	Niet doen:
Aansporen om te beginnen met het huiswerk.	Ruzie maken over huiswerk: uw kind moet het uiteindelijk zelf doen en is zelf verantwoordelijk.
Belangstelling blijven tonen, ook als het goed gaat.	Zelf het huiswerk maken, hoe verleidelijk dat ook is.
Als uw kind moeite heeft met plannen, samen een verdeling over meer dagen maken.	Uw kind adviseren als u twijfelt over uw advies.
Veel kinderen stellen spreekbeurten en werkstukken uit. Interesse tonen helpt ze op weg: Wat wordt het onderwerp? Hoe kom je aan informatie?	Directe antwoorden bieden, laat uw kind het eerst zelf proberen op te lossen.
Samen met uw kind tijden vaststellen voor huiswerk.	Direct na school (eerst pauze!), als het kind al snel ergens naar toe moet, als uw kind moe van de sportclub komt, op het laatste nippertje. Te snel verwijten maken als het niet goed gaat, geef ruimte voor een open gesprek.
Stimuleren helpt meer: als je nu vast je huiswerk maakt, kun zo lekker naar buiten, computeren, sporten ...	Straffen als uw kind zijn huiswerk niet maakt.
Zorgen dat uw kind voldoende nachtrust krijgt.	
Bij vragen of ongerustheid contact opnemen met de leerkracht.	Zonder overleg de agenda van uw kind controleren. Uw kind kan dit zien als gebrek aan vertrouwen en vervolgens bepaald huiswerk niet meer noteren (geldt vooral bij het Voortgezet Onderwijs).

Hoofdstuk 4 Rol van de leerlingen

4.1 Van de leerlingen wordt verwacht dat zij .....

Zich de volgende vaardigheden eigen maken/hebben gemaakt:

1. Goed leren en kunnen lezen!*
2. Goed kunnen plannen: Weten wat, wanneer, waar en hoelang ze huiswerk moeten maken.

3. Hoe ze het huiswerk moeten maken:
4. Maakwerk: Hoe doe je dat?
5. Zaakvak teksten: Hoe doe je dat?
6. Memoriseren: Hoe krijg ik het in mijn hoofd?
7. Weten aan welke eisen het huiswerk moet voldoen.

Het is daarom zeer belangrijk voor de taal- en luisterontwikkeling dat kinderen vanaf groep 1/2 (liefst nog eerder) worden voorgelezen. Dit blijft ook voor de leerlingen uit hogere groepen van groot belang, maar dit beschouwen wij meer als huiswerk voor de ouders! Wij verwachten dat leerlingen vanaf groep 3 thuis ook boeken gaan lezen, om de vaardigheid sneller onder de knie te krijgen, plezier in lezen en boeken te krijgen of te vergroten.

4.2 Eén en ander schematisch weergegeven

Groep:	Mogelijk huiswerk:
Groep 2	Ontwikkelingsmateriaal
Groep 3	Letters Klanken Lezen Cijfers Motoriek
Groep 4	Lezen. Remediërend huiswerk. Tafels 1 t/m 5 en 10 Woord en spellingscategorieën.
Groep 5	Lezen. Remediërend huiswerk. Tafels 1 t/m 10. Klokkijken. Woord en spellingscategorieën. Boekbespreking (1).
Groep 6	Lezen. Remediërend huiswerk. (Deel)tafels 1 t/m 10 (herhaling). Klokkijken. Woord en spellingscategorieën. Boekbespreking (1). Werkstuk maken (1). Toetsen zaakvakken oefenen. Topografie Nederland oefenen.
Groep 7	Lezen. Remediërend huiswerk. Woord en spellingscategorieën. Werkstuk maken (1). Spreekbeurt houden (1). Engelse woordjes. Proefexamens verkeer. Toetsen zaakvakken oefenen. Topografie Europa oefenen.
Groep 8	Remediërend huiswerk.

	Woord en spellingscategorieën. Werkstuk maken (1). Presentatie over werkstuk (1). Engelse woordjes Toetsen zaakvakken oefenen. Topografie Wereld oefenen.
--	--

N.B. Leerlingen met leer- of werkachterstanden kunnen ook werk mee naar huis krijgen om te maken, extra te oefenen, voor te bereiden of te herhalen.

Hoofdstuk 5 Rol van de leerkrachten

5.1 Van de leerkrachten wordt verwacht dat hij/zij .....

1. Het huiswerk tijdig aan de leerlingen opgegeven.
2. Het huiswerk op het bord of op registratielijst noteren, zodat de leerlingen dagelijks kunnen kijken wat is afgesproken en wat van hen wordt verwacht.
3. Tijdens de informatieavond aan de ouders voorlichting geven over het huiswerk.
4. Een goede communicatie met de ouders voeren over het te maken huiswerk:
  - Het doel.
  - De hoeveelheid.
  - De beoordeling.
  - Het inlevertijdstip.
  - De werkverzorging.
  - Wat van de ouders wordt verwacht.
5. Afspraken maken over slordig, niet en/of te laat inleveren.
6. Ouders proactief en vroegtijdig benaderen bij gesignaleerde problemen.

Hoofdstuk 6 Extra aandacht

6.1 Leerlingen met leermoeilijkheden.....

Er moet voorkomen worden dat kinderen met leermoeilijkheden extra veel huiswerk thuis moeten maken. Deze kinderen kunnen vaak onderstaande signalen afgeven:

1. Slapen vaak slecht.
2. Zijn snel en vaak geïrriteerd.
3. Neiging tot verzuim (spijbelen).
4. Kunnen zich moeilijk concentreren tijdens de les.
5. Gezondheidsklachten (wel of niet reële).

Als ouders bovenstaande zaken opmerken, is het raadzaam om met hun kind in gesprek te gaan. Geef het kind de ruimte om aan te geven wat hem/haar dwars zit. Als ouders zich zorgen maken, is overleg met de school noodzakelijk. Het kind kan gestimuleerd worden zijn/haar probleem zelf aan te kaarten bij de meester/juf. Als het kind dit niet over kan brengen, verwachten wij dat de ouders contact met school opnemen.

Hoofdstuk 7 Na de basisschool

7.1 Het Voortgezet Onderwijs

Specifieke leerproblemen (bijvoorbeeld: dyslexie, dyscalculie, hoogbegaafdheid, PDDNOS, ADHD en NLD) worden door ons aangegeven op de inschrijfformulieren bij de aanmelding van leerlingen voor het Voortgezet Onderwijs. Deze leerproblemen kunnen de ouders het beste zelf met de nieuwe school bespreken. Dan kunnen afspraken gemaakt worden over extra hulp en eventuele begeleiding door bijvoorbeeld een huiswerkinstituut.

Het voordeel hiervan is, dat dit voor een kind niet een schoolse situatie is. Daardoor wordt de leerling uit zijn normale patroon gehaald, dit is bepalend voor de werkhouding van tieners (op school toch vaak stoer en ongeïnteresseerd, en bij een instituut voor huiswerkbegeleiding niet).

Voor kinderen met specifieke leermoeilijkheden, bijvoorbeeld dyslexie, is het zeer wenselijk dat er speciale afspraken worden gemaakt over de soort en hoeveelheid huiswerk met de groepsleerkracht(en), Interne Begeleider en Remedial Teacher.

Bij de totstandkoming van dit protocol is dankbaar gebruik gemaakt van:

1. Materiaal van Vereniging 'Ouders & Co' (o.a. de brochure 'Hoe helpt u uw kind 'leren').
2. Een reader n.a.v. een studieochtend over huiswerkbeleid.

Leerkrachten en MR onderschrijven dit Protocol Huiswerkbeleid.